

# USLIŠENA MI JE MOLITVA PO ZAGOVARU FRA PAŠKE MARTINCA

► Piše: I. M.

Moj sin I. zagledao se u jednu nekrštenu djevojku koju je htio uskoro uzeti za ženu. Molila sam ga i savjetovala da to ne čini, ali nisam mogla ništa učiniti. Po nagovoru jednoga svećenika obratila sam se molitvama pokojnom fra Paški Martinu da mi u mojoj velikoj majčinskoj boli izide u pomoć svojim zagovorom kod Boga. I zaista. Nije prošlo dugo vremena i moje su molitve bile uslišene – sin je prekinuo svaku vezu s tom nekrštenom djevojkom. Sad se popravio u svakom pogledu i uskoro će se oženiti jednom katolkinjom koja je poznata kao čestita i pobožna djevojka. Duboko sam uvjerena da je to milost Božja po fra Paškinu zagovoru. 

## POMOGLI SU MI POBIJENI HERCEGOVAČKI FRANJEVCI

► Piše: Marija Češkić

Vjera mi je uvijek bila važna. Mnogo toga je utjecalo na to: moja obitelj, moj odgoj, moj životni put. Vjera mi je pomagala u mojim teškim, ali i u onim lakin trenutcima, samo što je bila puno više očitljivija u onim teškim.

Moje pravo iskustvo vjere počinje u rujnu 2006. Tada kao petnaestogodišnjakinja dolazim u gimnaziju na Široki Brijeg. Na mome putu do škole je i crkva Uznesenja BDM. Počela sam s prijateljima dolaziti u nju da bih se pomolila, da bih Bogu i Gospi prikazala svoje školske i izvanškolske brige. Prvih mjesec dana, nakon što je moj odlazak u crkvu postao svakodnevnim posebnim ritualom, molila bih tako što bih kleknula u jednu od klupa. Međutim, odjednom postadoh

svjesna jednog posebnog mjesta u našoj crkvi, mjesta koje je isijavalo posebnu energiju. Bio je to grob junaka vjere, dokaza ljubavi prema Bogu i bližnjemu, mjesto vječnog počinka širokobrijeških mučenika. To je mjesto postalo moja stalna relacija do Boga. To vrijeme, tih 20 minuta provedenih klečeći pred križem i njihovim slikama, bilo je vrijeme predanja Bogu, tu smo postojali Bog, mučenici i ja. To mjesto je postalo moja vjerna oaza koja me svaki dan čekala i svaki dan pokazivala koliko je Bog dobar. Na grobu sam molila molitve koje sam naučila u svojoj obitelji prikazujući kroz njih svoj život i sve svoje – od obitelji i prijatelja do potreba za potrebite.

Brzo je prošlo pola godine i došao je ožujak, taj ožujak koji zauvijek mijenja moj život. Moj je

tata, naime, otišao na pregled k liječniku i otkrio kobnu činjenicu. Bolestan je i ostaje mu još najviše pola godine života. Razočarenje u sve, nevjericu. »Nemoguće, to se meni ne može dogoditi«, razmišljala sam u sebi. Zajedno s prijateljicom tog sam dana plakala na grobu mučenika. Jednoga jutra dok sam klečeći molila dođe jedna gospođa, također moliti, i ispred sebe otvoriti neke papire. »Pa da! Kako sam zaboravila?« Bila je to molitva ubijenim hercegovačkim franjevcima, mučenicima. Isti tjedan je nabavljam i otad je ona moja stalna molitva na omiljenom mi mjestu u crkvi. Tata je svaki dan postajao sve slabiji, ali sam ga i dalje prikazivala svojim mučenicima. Dolazi rujan 2007. Moj otac umire. No, po meni, to ne bijaše bilo kakva smrt. Da nisam znala o čemu je riječ, rekla

bih da je tata zaspao mirno i tako spokojno.

Čovjek nastavi živjeti dalje. Mora. Ja sam dolazila na grob. Molitvu sam već naučila napamet. Ubrzo shvaćam da sam najkobnije trenutke u svom životu preživjela s najviše snage. Znam tko je zagovarao za to, znam tko je cijenio moju vjeru jer su oni najbolje znali što je iskustvo vjere i koja je njezina cijena. Znam. Vjerujem. Bili su to moji mučenici, moji prijatelji u dobru i zlu. Molitva me preporodila, učinila me jačom, boljom, ponovno sam se rodila, molitva me učinila mudrom. »Za malo muke zadobiše dobra velika«, znao je tata govoriti.

Dragi širokobriješki mučenici, vječna vam hvala što ste umrli

za svoga Krista, svoj narod, svoju domovinu. Hvala vam što ste pravi primjer vjere jer vi ste žrtve rata, jer vi ste velikodušno oprostili, jer vi ste spaljeni jer ste bili franjevci, redovnici i svećenici, jer ste bili učitelji i odgojitelji svoga puka, jer vi ste sačuvali Svetu pismo kad su vam sve uzeli, jer vi ste prolili svoju mučeničku krv za vjeru, Boga, narod i domovinu. Time ste postali slični Bogu, time ste ispunili svoje poslanje na ovome svijetu. Hvala vam što ste mi uvijek pomagali i što mi i danas pomažete. Hvala vam što ste na moj put stavili molitvu vama, molitvu koju i danas molim na vašem grobu. Hvala što ste moji zagovaratelji, zagovaratelji mogu naroda i zagovaratelji svih onih

koji se utječu u vaš zagovor! Vječna vam hvala!

Danas imam 18 godina, još uvijek idem u gimnaziju i još uviđek posjećujem grob mučenika. A svima onima kojima je teško, koji misle da nema izlaza, ja jamčim da ima. Imaju jedna vrata koja se zovu *molitva širokobriješkim mučenicima*. Uzmi je, otidi u osamu svoje sobe, moli, moli srcem, crpi snagu iz njihove patnje i Bog će ti po njihovom zagovoru pomoći da shvatиш, dobiješ snage i pronađeš odgovor na tijek svoga života. Naši mučenici su čist dokaz da svaka patnja ima smisla. A tek kad to shvatimo, patnja postaje ideal i vječna pobjeda. Oni su to krvljku dokazali i na tome im hvala. ☺



Jedna od obljetnica 7. veljače

*U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi »mučenik«, »mučeništvo«, »čudesa« i slično imaju u ovom glasili samo vrijednost ljudskog svjedočenja.*

## Stopama pobijenih

Glasilo Vicepostulature postupka mučeništva  
»Fra Leo Petrović i 65 subraće«, III.,  
2 (5), Humac, 2010.

Glavni i odgovorni urednik:  
fra Miljenko Stojić, vicepostulator

Lektura i korektura:  
Zdenka Leženić

Adresa:  
Vicepostulatura, Trg sv. Ante 1,  
88320 Ljubaški – Humac, BiH;  
Vicepostulatura, p. p. 1,  
20352 Vid, RH

Veza:  
tel.: (039) 832-582  
faks: (039) 832-585  
e-pošta: mostar@pobijeni.info  
internet: www.pobijeni.info

Grafički prijelom i tisk:  
FRAM-ZIRAL, Mostar

Glasilo izlazi polugodišnje:  
siječanj i srpanj

Godišnja pretplata:  
BiH 6 KM, RH 24 KN, EU 6 EUR,  
SAD i Kanada 10 USD

Slanje pretplate i dobrovoljnih  
priloga (s naznakom za što):  
a) poštanskom uputnicom  
b) UniCredit Bank d.d. Mostar,  
poslovница Ljubaški:  
žiro-račun (BiH): 381602276649744  
devizni račun (inozemstvo):  
IBAN: BA393381604876650839  
SWIFT: UNCRBA22

Cijena pojedinog primjerka:  
3 KM; 12 KN; 3 EUR; 5 USD

ISSN: 1840-3808

## Riječ urednika

fra Miljenko Stojić



Dragi čitatelji!

Uistinu mi je dragو da vam možemo podariti peti broj ovog našeg glasila. Češće nije moglo izlaziti jer smo najprije željni prikupiti svjedočanstva još živućih svjedoka i dokumentaciju koja je u posjedu dobrih ljudi. Usput smo još mnogo toga pronalazili pa Vicepostulatura danas raspolaže s dovoljno svjedočenja i dokumenata te može privoditi kraju ovo pripremno razdoblje. Znam, svi vjerujemo da su ubijeni franjevci umrli mučeničkom smrću, ali treba to potkrijepiti dokazima i pričekati da ih Crkva prihvati.

Ponovno pozivam sve one koji štoga znaju, ili imaju dokumente koji bi nam bili od pomoći, da stupe u doticaj s Vicepostulaturom. Učinimo svi zajedno da ubijeni hercegovački franjevci jednoga dana postanu blaženima i svetima, odnosno da ih Crkva proglaši mučenicima.

Po prvi put uvodimo poglavje Istraživanja. Podrazumijeva se da ne možemo stajati iza svakoga navoda ili iza svakoga stila napisa. Isto tako napisi ne smiju prelaziti određenu granicu, ne smiju se razračunavati i moraju bitno pridonositi pronalasku istine.

Ponovno je glasilo »obojeno« iskopavanjima posmrtnih ostataka ubijenih.

Ovaj smo put na Širokom Brijegu, u Knešpolju, tražili barem jednog našeg pogubljenog brata. Uskoro ćemo to učiniti i u Ljubaškom. Imamo još dojavu o masovnoj grobnici na Biokovu i time je naša potraga za sada dovršena.

Ovo naše glasilo i nadalje će izlaziti jednom u pola godine. Nastojat ćemo biti zanimljivi i na korist čitateljstvu. Mislim da smo ga već sadržajno i grafički oblikovali. Ostalo nam je još uravnovjetiti broj čitatelja. Zbog toga sljedeći put više primjeraka šaljemo samo onima koji su barem djelomično podmirili pretpлатu. Ispričavamo se odmah svima onima koji su to smetnuli ili imaju neki drugi opravdan razlog. Samo nam javite i primjerici opet stižu. Ako biste željeli širiti glasilo, a ne možete to novčano podnijeti, spremni smo vam ga slati i besplatno. Važno je da se istina promiče i za to će se uvijek naći dovoljno sredstava, između ostalog zahvaljujući i darovateljima.

Držimo se i dalje zajedno i nitko nas ne će uspjeti pobijediti. Naša ubijena braća zacijelo će nam biti zahvalna.

Mir i dobro!

## I Z S A D R Ž A J A

Iz ljetopisa	4	Glas o znakovima	42
Povjesne okolnosti	7	Razgovor	44
Stratišta	9	Podlistak	48
Istraživanja	26	Izdavaštvo	59
Glas o mučeništvu	38	Darovatelji	59